

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano eiusdem Societ. olim Theologiæ
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales, De Sacramentis in ...**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1652

7. Quale sit præceptum confitendi statim post Communionem, quando
aliquis absque confessione Communicavit?
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82340)

Quale sit præceptum confitendi statim post Communionem, quando aliquis absque Confessione communicauit.

135.
Hoc dubium fundatur in verbis Trid. Conc. Trid.

Hoc dubium totum fundatur in verbis Concilij Tridentini *sess. 13. cap. 7.* ubi proposito præcepto præmittendi Confessionem, sic concluditur: *Quod si, necessitate urgente, Sacerdos absque præuia confessione celebraverit, quam primum confiteatur.* In quibus verbis contineri præceptum confessionis quam primum faciendæ fatentur Theologi omnes, licet unus, vel alter id negauerit, scilicet Pet. de Ledesma in *summa 1. p. tract. de Eucharist. cap. 11. ante conclus. 9.* & Henricus Villalobos in *summa tom. 1. tract. 7. dub. 37. num. 7.* sed alij omnes, vt dixi, præceptum agnoscunt in illis verbis, & in eo sensu videntur explicari in regulis Missalis Romani, in quibus pro illis verbis, *quamprimum confiteatur*, ponuntur hæc *quamprimum debet confiteri*, quæ clarius exprimunt obligationem. Et quidem, si illa verba non continent præceptum, idem dicendum esset de alijs præceptis, quæ in eodem Tridentino in decretis de reformatione imponuntur per similia verba: imo non alijs verbis impositum fuit præceptum annuæ confessionis in cap. *Omnia viri* & *scilicet*, nisi per illa: *Semel in anno confiteatur*, &c.

136.
Quæritur an hoc præceptum sit diuinum vel humanum.

Hoc ergo supposito, quæritur primo, an hoc præceptum sit Diuinum, vel mere humanum? Inducant, esse de iure Diuino. Glossa in cap. *de homine*, de celebratione Missarum: Soto, Couarruu. Sotus, quos refert Suarez in præfati *sess. 6.* Fundamentum esse potest, quia præceptum præmittendi confessionem est de iure Diuino: ergo idem præceptum obligat ad confitendum postea, quamprimum possit fieri, quando suo tempore non potuit impleri. Sic enim præceptum confessionis annuæ obligat, vt si suo tempore non potuit obseruari, postea, quamprimum fieri possit, obseruetur.

137.
Communis & vera sententia negat esse diuinum.

Communis tamen, & vera sententia negat, esse præceptum Diuinum; nullum enim est fundamentum ad tale præceptum asserendum. Nam licet sit præceptum etiam Diuinum confitendi in articulo mortis; si id tamen ex malitia, vel impotentia non obseruetur, non est obligatio, transacto illo articulo, confitendi quamprimum. Item licet de iure Diuino debeat Sacerdos præmittere contritionem, antequam conficiat aliqua sacramenta; si tamen id non obseruet, non obligatur ad eam contritionem habendam quamprimum, sed solo tempore; & ratio est, quia eiusmodi præcepta, quatenus negatiua sunt, solum obligant ad non communicandum, vel non conficiendum sacramentum absque confessione, vel contritione, &c. quatenus vero sunt affirmatiua, obligant ad præmittendam confessionem, vel contritionem ante communionem, ante mortem, &c. Neutro ergo modo obligant, transacto illo articulo, vt constat. Ad exemplum vero de confessione annua responderetur facile, illo præcepto terminum anni præscribi diuerso modo; nempe terminum, ultra quem non differatur confessio debita ex præcepto Diuino; quod præceptum Ecclesia vult quod obseruetur *saltem semel in anno*; illa autem particula *saltem*, ostendit aperte, sensum esse, ne differatur ultra annum; manet ergo obligatio eadem, & maior, transacto anno; quia in dies fit maior dilatio ultra annum, & per consequens grauior transgressio præcepti.

138.
Secundo quæritur an etiam obliget Laicos.

Secundo quæritur, an eo præcepto confitendi quamprimum obligentur soli Sacerdotes, an etiam Laici communicantes absque confessione in

casu necessitatis. Nauaeus enim, & alij voluerunt vtrouque comprehendere propter paritatem rationis. Sed hæc sententia iam communiter ab omnibus reiiicitur, & merito; tum quia in præceptis odiosis non debet fieri extensio propter rationis paritatem, tum etiam quia reuera non est æqualis ratio, maius enim erat periculum in Sacerdotibus, qui ratione officij sapius habent illam necessitatem celebrandi absque confessione, quia non est alius Sacerdos in illo oppido: Laicus vero raro habet talem necessitatem; præsertim cum regulariter possit confiteri illi Sacerdoti à quo communionem accepturus est. Vnde nec eo præcepto comprehenditur Sacerdos non celebrans, sed communicans more Laicorum: Concilium enim solum loquitur de Sacerdote celebrante.

Tertio quæritur, an comprehendatur Sacerdos in die Parasceues celebrans: ille enim non offert sacrificium, cum ea die non fiat consecratio, ac per consequens non sit proprie Missa. Cæterum verius est, comprehendendi. Nam licet Sacerdos illa die non dicat proprie Missam, dicitur tamen simpliciter celebrare: vt passim habetur in Rubricis illius diei in Missali Romano; non enim communicat communionem laicam, sed Sacerdotalem; quare illum etiam casum comprehendere docuit Suarez in præfati *sess. 7.* & alij, quos sequitur Diana Tract. de celebrat. Missarum, *Resolut. 60.* qui idem docet, quando deficiente Sacerdote post consecrationem, assumitur alius Sacerdos ad complendum illud Sacrificium; propter etiam docuerat Suarez illa *sess. 7.* & Valquez in præfati *disput. 208. cap. 3. num. 23.* nam tunc etiam dicitur vere celebrare, & non accipere communionem more Laicorum.

Quarto quæritur, an ille, qui post consecrationem recordatur peccati (& idem erit, si tunc illud commisit) comprehendatur illo præcepto confitendi postea quamprimum possit. Affirmant Suarez illa *sess. 7.* Reginaldus, Bonacina, Megala, Molfesius, & alij, quos refert Diana ubi supra, *Resolut. 61.* Et ratio potest desumi ex dictis; quia in illa parte Missæ, quæ restat, Sacerdos vere celebrat, sicut in casibus proxime adductis; ergo de eo verificatur totum, quod Concilium requirit, vt debeat quamprimum postea confiteri.

P. Valquez in præfati *cap. 3. n. 10.* negat, eum casum comprehendere præcepto Tridentini; quam sententiam amplectitur Diana *dist. Resolutio. 61.* & pro ea citat Franc. Syluium in præfati *quest. 80. artic. 4. dub. 2.* Sed Syluius ibi solum loquitur de Sacerdote, qui post communionem recordatur alicuius peccati. Sic enim dicit, *Idem iudicium existimamus* (scilicet non obligari eo præcepto *de illo, qui nullum peccati habens memoriam, confessionem non præmisit, etiam post communionem ei occurrat peccatum aliquod mortale, quia non prætermisit eam ob necessitatem, de qua loquitur Concilium.* Suspicio tamen, fuisse errorem in his verbis, & debuisse legi, *ante communionem*: pro illis, *post communionem*; alioquin probatio subsequens non est ad rem; nam si peccatum occurrat post communionem, ille non celebrat absque confessione præuia cum conscientia peccati; iam enim est absolutum Sacrificium, & facta communicatio. Affert etiam pro illa sententia Gregorium Sayrum de Sacramentis, *lib. 2.* quem nondum vidi. Eandem tamen amplectitur P. Ioan. Præpositus in præfati *quest. 9. art. 5. dub. 4.*

Probat Valquez suam sententiam; quia Tridentinum loquitur solum de Sacerdote, cui non est copia Confessarii, & necessitate urgente, absque præuia confessione celebrat. Præmiserat enim obligatio

tionem vniuersalem premittendi confessionem, *modo non desit copia Confessarii*; & statim subiungit: *quod si, necessitate urgente, Sacerdos absque prauia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur*. Loquitur ergo de illo, cui desit copia Confessarii, & ideo, necessitate urgente, celebrat absque confessione. In nostro autem casu non celebrat absque confessione, quia desit copia Confessarii, sed ne incurrat notam infamiae, quam incurreret vocando Confessarium ad altare, ergo non est hic casus, de quo loquitur Concilium.

143. Hæc ratio, non video quomodo recte cohereat cum mente Tridentini, nec cum doctrina ipsius Vasquez. Dato enim, quod Concilium loquatur de illo solum, qui propter inopiam Confessarii in necessitate celebrat absque confessione, adhuc in nostro casu vtrumque verificatur, quia ad hoc ut verum sit, quod non datur copia Confessarii, non requiritur, quod non adsit physice in eo aliquis Confessarius; sed sufficit, si penitens non possit absque grati incommodo illi confiteri sua peccata. Idque ipsemet Vasquez capite precedenti cum omnibus Theologis docuit *num. 5.* & probatur clare ex iisdem verbis Tridentini; dicit enim, omnibus in vniuersum esse obligationem premittendi confessionem, nisi desit copia Confessarii; quæ exceptio firmat regulam in contrarium: certum est autem, non debere premittere confessionem illum, cuius quidem Confessarius adsit, sed non potest ei confiteri absque periculo reuelationis, aut iniuriæ grauis; ergo hic dicitur tunc carere copia Confessarii, quia perinde est, ac si non adsit Confessarius. In nostro autem casu licet adsit Confessarius, non tamen potest Sacerdos celebrans illi confiteri absque nota, & periculo infamiae; ergo iuxta mentem Tridentini, & doctrinam ipsius Vasquez non dicitur hic, & nunc habere copiam Confessarii, atque adeo ex hoc capite non debuit obligari præcepto illo Tridentini ad confitendum quam primum post Missam.

144. Melius arguit idem Vasquez secundo ex regulis Missalis Romani, quæ diuerso modo loquuntur de Sacerdote, qui ante celebrationem, vel de eo, qui in ipsa celebratione habet conscientiam peccati mortalis: nam in primo casu dicitur, quod habeat contritionem, & postea quamprimum confiteatur: in secundo autem casu solum dicitur, quod habeat contritionem cum proposito confitendi, & satisfaciendi: non ergo putarunt ij, qui regulas illas collegunt, quod Tridentini præceptum æquè vtrumque casum comprehenderet; alioquin eodem modo in vtroque explicarent obligationem quamprimum confitendi.

145. Rationem huius diuersitatis possumus ex ipsis verbis Tridentini colligere: loquitur enim de illo solum, qui, *necessitate urgente, absque prauia confessione celebraverit*; quibus verbis videtur significari ille solus, qui necessitate coactus non præmisit confessionem, hoc est, non est confessus, antequam ad Missam celebrandam accederet: hoc enim significat *prauia confessio*, confessionem scilicet ante Missam; confessio vero facta in media Missa non dicitur in toto rigore *prauia*, sed concomitans. Quamuis ergo Sacerdos tunc communicet absque confessione propter necessitatem, & carentiam Confessarii, cui posset absque nota confiteri, non videtur tamen comprehendere præcepto Tridentini, quia non omisit propter illam necessitatem confessionem præuiam, hoc est, quæ præcederet celebrationem Missæ, sed solum confessionem, quæ præcederet communionem, vel prosecutionem celebrationis. Fuit autem maius fundamentum, ut Concilium vellet comprehendere primum casum, quam secundum, eo quod voluit

Parochos rurales reddere magis cautos ad quærendum Confessarium ante celebrationem Missæ, propter periculum scilicet magis ordinarium, ne diu celebrarent absque confessione prætextu carentiæ Confessoris; quem non haberent fortasse, quando actu volebant celebrare: quod periculum non erat in secundo casu, quando per accidens in ipso altari alicuius peccati recordantur.

Videtur ergo probabilis satis hæc sententia; iuxta quam consequenter videtur idem dicendum siue peccati memoria occurrat post consecrationem, siue etiam ante illam; & in hoc plane sensu videtur loqui P. Vasquez: nam regula illa Missalis Romani, quam affert, vniuersaliter loquitur de eo, qui in altari recordatur alicuius peccati; & rationes, quibus vitur, vniuersaliter probant, in vtroque enim casu omittitur confessio propter notam, & infamiam, ad quam parum refert, quod sit ante, vel post consecrationem. Quare idem Vasquez *cap. precedenti, num. 12.* fatetur, non esse distinguendum ante, vel post consecrationem quoad notam infamiae, sed in vtroque casu eodem modo loquendum esse. Denique ratio, quam attulimus ex verbis Tridentini, eodem modo procedit; ille enim, qui ante consecrationem immediate confiteretur, non diceretur confessus ante Missam, nec illa confessio fuisset præuia in rigore; iam enim inceperat celebrare Sacerdos, cum tota illa actio appelleretur Missa integra, licet non omnes eius partes sint æquè essentielles.

Rursus iuxta eandem sententiam consequenter videtur idem dicendum, siue in Missa occurrat memoria peccati, siue occurrat peccatum ipsum quod tunc à Sacerdote fortasse committeretur: in quo casu minus consequenter videtur locutus Syluius, ubi supra, dicens, tunc habere locum præceptum Tridentini confitendi quamprimum post Missam. Nam eadem videtur esse ratio, cum nec in eo casu verificetur, Sacerdotem propter carentiam Confessarii, & urgentem necessitatem celebrare absque præuia confessione; tunc enim confessio *prauia* omissa fuit non propter necessitatem, sed quia nondum erat necessitas confitendi, cum nondum fuisset commissum peccatum.

Huic sententiæ obijci adhuc potest, quia qui propter obliuionem peccati omittit confessionem præuiam, videtur eam omittere propter necessitatem urgentem, quæ enim maior necessitas, quam obliuio? ergo verificatur, quod ille celebravit absque præuia confessione propter necessitatem, & per consequens obligatur Tridentini lege ad confitendum quamprimum post Missam. P. Suarez *dicta, sect. 7.* dicit, probabilius esse, quod eiusmodi casus, quando obliuio durat per totam Missam, non comprehendatur Tridentini lege. Ego id certum existimo; quia Concilium in eo capite solum loquitur de eo, qui ante communionem est conscius sibi peccati mortalis: dicit enim, *eam probationem necessariam esse, ut nullus sibi conscius peccati mortalis, quantumcumque sibi contritus videatur, absque præmissa Sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat: quod à Christianis omnibus, etiam ab iis Sacerdotibus, quibus ex officio inbibuerit celebrare, hæc sancta Synodus perpetuo seruandum esse decreuit; modo non desit illis copia Confessoris*. Ecce, hucusque loquitur solum de obligatione premittendi confessionem, quando quis conscius est sibi peccati, modo non desit copia Confessarii. Statim autem subiungit: *Quod si, necessitate urgente, Sacerdos absque prauia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur*. Quæ verba debent intelligi omnino iuxta subiectam materiam, scilicet de Sacerdote, qui conscius sibi peccati mortalis, celebrat absque præmissa

146. Videtur probabilis satis hæc sententia.

147.

148. Obijciatur præmissis.

Respondetur.

Conc. Trid.

præmissa confessione, urgente necessitate; ille enim, qui conscius sibi non est peccati, non comprehendatur illo præcepto confessionis præuiæ, neque indigebat necessitate urgente ad celebrandum absque confessione: cum ergo ille, qui est omnino oblitus, non sit conscius sibi alicuius peccati, non potest comprehendere hac lege Tridentini, quæ solum fertur ad eos, qui conscij sibi peccati excusantur urgente necessitate à præmittenda confessione. Non potest ergo in illo loco intelligi obliuio nomine *necessitatis urgentis*, cum sit sermo de necessitate urgente ad celebrandum cum conscientia, seu scientia peccati, quæ scientia omnino excludit obliuionem.

149.
*Quæritur
quinto.*

Syluius.

Quinto quæritur, an qui non ex necessitate, nec carentia confessarij, sed ex mera malitia, & culpabiliter celebrat absque confessione, obligetur illo præcepto Tridentini, ad postea quamprimum confitendum. Affirmant aliqui, cum quibus sentit Franciscus Syluius loco supra citato *illo dub. 2.* Et ratio esse potest, quia videtur esse argumentum à minori ad maius: grauius enim delinquit, qui absque necessitate, quam qui ex necessitate confessionem non permittit; ergo si iste, comprehenditur eo præcepto, multo magis ille.

150.
Respondetur.

Dicendum tamen est, minime comprehendere, quia Concilium aperte loquitur de illo, qui, necessitate urgente, celebrat; & quidem in his præceptis positui non debemus arguere ab vno ad alium casum: præsertim cum sit maior ratio in præsentibus, tum quia hoc præceptum ordinatur ad iniciendum metum iis, qui prætextu necessitatis celebrandi, differre possunt diu confessionem: posito autem hoc nouo præcepto, diligentius quærent confessarium: illis autem, qui ex malitia id faciunt, non erat necesse iniicere talem metum, cum iam scient, se obligari sub peccato ad præmittendam confessionem: tum etiam, quia præceptum hoc in ordine ad illos non esset vtile, sed occasio certa noui peccati absque vlla spe fructus. Quo modo enim sperabitur confessurus statim post Missam propter hoc nouum præceptum Ecclesiæ, quo, contempto præcepto Diuino, celebrat nunc absque confessione? Aduerte tamen, Sacerdotem, qui, urgente necessitate, absque confessione celebrat, licet culpabiliter nõ præmittat contritionem, comprehendere adhuc illo præcepto confitendi quamprimum: eius enim verba vniuersalia sunt, nec distinguunt inter Sacerdotem habentem, vel non habentem contritionem; sed loquuntur de non præmittente confessionem ob necessitatem urgentem.

151.
*Quæritur
sexto.*

Satisfi.

Sexto quæritur, an comprehendatur eo præcepto, qui prius quidem confessus fuerat, & absolutus, sed postea recordatur peccati non explicati in confessione, & ob necessitatem, & carentiam confessarij, celebrat absque noua confessione? Ratio dubitandi est, quia hoc non celebrat absque confessione præuiæ, cum reuera confessus fuerit. Respondetur tamen, illum casum comprehendere illa lege Tridentini; nam ille celebrat conscius illius peccati absque illius peccati confessione, quam permittere deberet, si necessitas vrgens non excusaret; confessio ergo præuiæ, quæ exigitur, non est solum confessio qualibet, sed confessio eius peccati, quæ propter necessitatem non præmittitur. Alioquin si aliquis integre confessus fuisset, & postea peccasset mortaliter, & propter urgentem necessitatem celebraret, absque noua confessione, comprehenderetur illa lege Tridentini; nam nec hic diceretur celebrare absque confessione aliqua præuiæ. Hoc autem est manifeste falsum; nam in hoc sensu nemo celebrat absque confessione præuiæ, cū aliquando confessi sint omnes, licet post vltimum peccatum non sint confessi.

Ille igitur dicitur accedere absque præuiæ confessione in præsentibus, qui non præmittit confessionem eorum peccatorum, quorum conscientiam habet ante celebrationem; qualis est ille, qui recordatur peccati non explicati in vltima confessione.

Septimo quæritur de illo, qui habens casum reservatum, & non potens recurrere ad superiorem, constituitur urgente necessitate celebrandi, inferiori, & ab eoque absoluitur directe à non reservatis, an ille obligetur illo præcepto Tridentini ad confitendum postea quamprimum superiori: an vero sufficiat confiteri superiori tempore debito, quando scilicet inflet obligatio, aut præceptum confessionis annuæ, vel propter recipiendam Eucharistiā? De hoc dubio nihil inuenio apud Auctores, consequenter tamen ad doctrinam supra positā videtur hic etiam comprehendere præcepto confitendi postea quamprimum possit, quia hic re vera celebrauit ratione necessitatis vrgentis absque confessione illius peccati, cuius conscientiam habebat, & quam præmittere debebat: quod autem confessus fuerit alia peccata non reservata, non videtur sufficere, sicut neque in illo, qui confessus est alia, & postea recordatur ante Missam alterius peccati, quod nõ dixerat, quā tamen diximus debere post Missam quamprimum confiteri.

Obiici tamen potest, quia ex hoc sequitur comprehendere debere eodem decreto Tridentini illum, qui ante Missam confessus est omnia peccata mortalia præter vnum, quod iustus de causis tacuit, ne incurreret graue damnum apud confessarium, & quia nõ habebat alium confessarium, cui illud posset secure confiteri, atque ideo etiam hunc obligari ad confitendum quamprimum illud peccatum, & quærendum confessarium, cui absque periculo confiteri illud posset. Cōsequens autem videtur falsum; quia ille re vera fecit iam confessionem formaliter integram, & confessus est omnia sua peccata, quantum humano modo potuit: non ergo celebrat absque confessione debita præuiæ. Nam confessio debita est solum cōfessio omnium peccatorum, quantum absque incommodo, & humano modo explicari possunt. Simile etiam exemplum afferri potest de illo, qui, instantane in bello, v. gr. morte, confiteretur aliqua peccata in specie, & alia omnia propter temporis angustias solum in genere, & statim celebraret, vt sibi ac alijs prouideret de viatico; hic, inquit, non videtur obligandus, elapso illo periculo, ad confitendum statim, quia non celebrauit absque confessione præuiā formaliter integram; ergo neque in illo alio casu habens casum reservatum debet obligari ad adeundem superiorem statim post Missam.

Aliquis fortasse dicet, posse assignari differentiam inter hos casus, & illum alium, vt ille solus comprehendatur lege Tridentini, & non isti; quia Tridentinum loquitur expresse de illo, qui ratione vrgentis necessitatis celebrat absque confessione præuiæ; ille autem, qui habens peccatum reservatum celebrat absque confessione facta suo superiori, id certe facit propter urgentem necessitatem celebrandi, vt vitet notam, & infamiam, vel quid simile. At vero ad celebrandum post confessionem formaliter, & non materialiter integram, famam tamen coram legitimo confessario, potente hic, & nunc absolute ab omnibus peccatis, & requiritur ille gradus necessitatis. Requiritur quidem aliquis necessitas sitas ad dimidiandam licite confessionem coram legitimo confessario; non tamen talis, quæ sit necessitas vrgens simpliciter, vt explicauimus supra *sect. 5.* vbi attulimus rationem, cur maior necessitas requiratur ad confitendum inferiori, qui non potest absolquere directe à reservatis, quam ad non confitendum

confitendum integre ei, qui potest absolvere ab omnibus. Ille ergo, qui hoc modo dimidiat confessionem, non est necesse, quod id faciat propter necessitatem urgentem simpliciter, & per consequens non comprehenditur sub decreto illo Tridentini, quod loquitur solum de omittente confessionem propter urgentem necessitatem.

Sed vrgeri potest contra hoc, quia licet non requiratur necessitas vrgens simpliciter ad dimidiandam confessionem coram legitimo confessario potente absolvere ab omnibus, requiritur tamen necessitas simpliciter vrgens ad communicandum, vel celebrandum absque prauia confessione peccati, cuius conscientia actu est: ille autem, qui dimidiat confessionem coram suo legitimo confessario, vere celebrat postea conficius peccati absque prauia confessione illius; ergo debet habere necessitatem urgentem ad celebrandum, & per consequens comprehenditur lege illa Tridentini. Si enim hic potest celebrare absque necessitate urgente ad celebrandum, cur non poterit etiam absque vrgenti necessitate celebrare ille, qui confessus est inferiori, & absolutus est directe à solis peccatis non referuatis; Verque enim æque est conficius peccati mortalis, cuius confessionem non præmisit, vel certe non est illud confessus legitimo iudici in illo foro. Quod autem non requiratur æqualis necessitas ad dimidiandam confessionem in vtroque casu, videtur se habere per accidens, & omnino extrinsece in ordine ad communionem. Potest enim contingere, quod aliquis habeat causam, & necessitatem sufficientem ad dimidiandam confessionem, & non ad celebrandum, vel communicandum ante confessionem integram, v. g. Sacerdos, qui nunc habet confessarium, cui ob angustias temporis non potest integre confiteri, & aliunde probabiliter timet, quod per longum tempus, & fortasse per totam vitam, non habebit aliam occasionem confitendi, habet certe causam sufficientem, ut confiteatur illi, licet non integre, imo etiam si haberet peccata referuata, à quibus ab illo non posset absolui: non tamen habet causam sufficientem, & urgentem necessitatem ad celebrandum, si aliunde probabiliter etiam sperat, quod breui habebit alium, cui integre possit confiteri, & nunc non vrget necessitas alia, vel timor infamiae ad celebrandum. Concilium ergo loquitur de iis, qui absque prauia confessione celebrant propter necessitatem non quamcunque, nec quæ solum vrgeat ad confitendum, sed quæ vrgeat ad celebrandum, quæ necessitas æqualis videtur requiri, ut possit celebrare, qui confessus est non integre, potenti absolvere ab omnibus, & ut possit celebrare ille, qui confessus est inferiori non potenti absolvere à referuatis; vterque enim celebrat absque prauia confessione peccati, cuius conficius est: ergo vterque comprehenditur illa lege confitendi postea quamprimum.

Consequenter itaque verius existimo, in iis omnibus casibus locum habere præceptum illud Tridentini, quod quidem ex contextu illius capitis colligi videtur. Præmiserat enim obligationem vniuersalem præmittendi confessionem ante communionem, quoties aliquis conficius est sibi peccati mortalis in quibus verbis certum est nomine *Confessionis* intelligi non quamlibet confessionem formaliter integram, sed confessionem eorum omnium, quorum ante communionem conficius est; alioquin si post confessionem recordamur alicuius peccati, non debemus illud ante communionem confiteri: quod est contra vsum totius Ecclesiae, & omnino falsum. Proponitur ergo in illis verbis obligatio

confitendi omnia peccata, quorum ante communionem memoriam, & conscientiam habemus: de eiusmodi autem confessione, & de hoc debito subiungitur: *Quod à Christianis omnibus, etiam ab iis Sacerdotibus, quibus ex officio incumbit celebrare, hæc sancta Synodus perpetuo seruandum esse decreuit; modo non desit illis copia confessoris.* Ecce illam eandem confessionem omnium peccatorum, quorum ante communionem conscientiam habemus, de qua sermo erat: dicit, debere præmitti à Sacerdote, si non desit copia confessoris: quod si desit, & necessitas celebrandi vrgeat, & ideo absque prauia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur; quæ vltima verba necessario intelligenda sunt de eadem confessione prauia, de qua sermo erat, scilicet, illa confessione integra omnium peccatorum quorum memoria sit ante communionem; ad quam confessionem præmittendam, Sacerdotes etiam teneri dixerat. Alioquin erit æquiocatio ingens intra paucissima verba, intelligendo nunc vnum, & statim aliud, nomine illo *Confessionis prauia*.

Fatendum est ergo, Concilium obligare voluisse ad quamprimum confitendum omnes Sacerdotes, qui carentes confessario propter urgentem necessitatem celebrandi id faciunt absque confessione illa prauia, ad quam præmittendam iure Diuino tenebantur quæ est confessio integra omnium mortalium, quorum memoriam habent ante communionem. Quamvis ergo in calibus supra adductis Laicus, vel etiam Sacerdos communicans more Laicorum non obligetur ad confitendum iterum statim post communionem, voluit tamen Concilium, Sacerdotes celebrantes ad id obligare, ut propter maiorem frequentiam, & occasionem ac necessitatem sæpius celebrandi, & communicandi, sint magis cauti, & diligentes in quærendo confessario legitimo, ac opportunitate confitendi integre omnia peccata.

Quid intelligatur per illud, quamprimum, in verbis Concilij.

Octauo quaritur, quomodo intelligendum sit illud, *quamprimum*, quod est quærere, quæ, & qualis dilatio confessionis post Missam sit materia sufficiens ad peccandum grauius contra istud præceptum? Aliqui videntur omnino stricte illam vocem accipere, ut finita Missa statim debeat Sacerdos quærere confessarium; pro qua explicatione Antoninus Diana dicto tract. de celebratione Missarum, resoluit. 60. Diana. assert. Ioan. Sancium in *Selectis* disp. 32. num. 4. quem videre non potui. Alij autem, qui ab eodem dicuntur pro sua sententia citati, nempe Suarez, & Vasquez, id non dicunt, sicut nec Henriquez, qui ibidem citatur.

Alij ad aliud extremum declinantes, dicunt, illam particulam ita intelligi, ut Sacerdos postea confiteatur suo tempore, nempe ante aliam celebrationem; quam sententiam saltem per principia extrinseca probabilem esse docet idem Diana loco citato; & pro ea assert. Stephan. Fagundez de præceptis Ecclesiæ tract. 3. cap. 8. num. 9. Molfesum in *Summa* tom. 1. tract. 3. cap. 10. num. 28. & per Binsfeldium in *Enchirid. Theol. Pastor* c. 5. Verum ex his auctoribus solus Fagundez id dixit, absque alio auctore, vel ratione. Nam Molfesius loquitur ibi expresse de Laico communicante, urgente necessitate absque prauia confessione; & de illo dicit, debere habere contritionem cum proposito confitendi non statim, sed suo tempore; pro quo assert. Suarium, & alios auctores, qui certe id non dicunt de Sacerdo-

157.

158.

Octauo quaritur quid intelligendum sit per illud quamprimum.

Aliquorum sententia.

te celebrante. Petrus vero Binsfeldius citatur à P. Diana non designata parte illius operis: oportet tamen, quod sit in 1. parte, non cap. 5. sed cap. 6. in quo tractat de illa obligatione Sacerdotis, sed ibi nullo modo insinuat eiusmodi sententiam: non potest ergo manere probabilis propter sola principia extrinseca, quæ non habet alium auctorem, nisi vnum; & est contra omnes alios.

160. Contra illam vero est expressa declaratio appo-
*Contra hoc
est expressa
declaratio
Missalis Ro-
mani.* sita in regulis Missalis Romani, in quibus illa dictio Concilij, *quamprimum*, explicatur, cum primum poterit. Ergo si potest confiteri ante aliud sacrum, quod forte non faciet ante mensam, debet ex illo præcepto confiteri. Deinde, quia nemo prorsus dicit, fieri illico, statim, quamprimum; illud, quod post sex, vel octo menses sit. Cum ergo possit contingere, quod Sacerdos ille non celebrat iterum intra sex, vel octo menses, non satisfacit præcepto Tridentini, dilata confessione per totum illud tempus, & habita (ut supponimus) interim copia confessorij. Denique in eo sensu præceptum Tridentini ad nihil novum obligaret, neque esset differentia inter Sacerdotem celebrantem, & Laicum communicantem, urgente necessitate, absque prævia confessione. Vterque enim præcepto Divino obligatur ad confitendum, data occasione, ante communionem sequentem. Hoc ergo non est explicare, sed auferre omnino illud Tridentini præceptum.

161. Alij ergo tertio dicunt, illud, *quamprimum*, intel-
*Alij tertio
dicunt.* ligi intra triduum; quam explicationem approbat idem Diana loco citato, & pro ea affert Thom. Sanchez, Egidium de Conink, Gonzalez, & alios. Sed ij omnes loquuntur in aliis materiis diuersis; nec quoad hoc potest argui ab vna materia ad aliam; quia dictiones illæ, *statim, incontinenti, mox, quamprimum*, & similes non habent certam, & determinatam significationem, sed ex diuersitate materiæ, de qua agitur, & ex aliis circumstantiis indicandum est, quando aliquid factum, vel non factum sit statim, incontinenti, &c. ut tradunt communiter Iuristæ; & videri possunt Card. Tuschus in dictione *Mox*. Ioan. Petrus Surdus *Confl.* 437. num. 31. Paul. Ghirlandus de hæreticis q. 5. num. 16. & sequentibus; qui habetur in tom. 11. tractatum Iuris, parte 2. Vnde aliquid in vna materia dicitur fieri statim, si fiat intra hebdomadam, vel mensem, in alia vero materia non dicitur statim, nisi fiat intra diem. Sic David Psal. 36. loquens de humiliatione peccatorum, quæ eorum gloriam consequitur, dicit subsequi statim: *Inimici vero Domini mox ut honorificati fuerint, & exaltati, deficientes quemadmodum sumus deficient; ubi non intelligitur de consequutione intra diem, vel mensem; sed de illa, quæ non differatur per longum tempus.* Sic enim explicatur vox *statim* in illa materia 2. Machab. c. 6. in illis verbis: *Etenim multo tempore non sinere peccatoribus ex sententia agere, sed statim ultiones adhibere, magni beneficii est indicium: ubi statim accipitur, prout opponitur ad multum temporis; & tamen in aliis materiis non potest ita late explicari.* Quando enim dicitur Ioan. 18. *Et statim gallus cantauit*, certe non potest intelligi de cantu post diem, nec per vnâ horam. Debet ergo totum hoc relinqui prudentis arbitrio, qui ex materia huius præcepti & aliis circumstantiis iudicare debet, quæ dilatio opponatur, vel non opponatur illi.

162. Ad hoc autem obseruanda est intentio Concilij
*Observanda
est intentio
Concilij.* in hac lege, quæ fuit sacerdotum conscientiæ, & puritati consulere, qui propter necessitatem celebrandi facilius possent confessionis remedium negligere: idcirco voluit providere, ita permittendo in casu veræ necessitatis celebrare cum contritio-

ne, ut maneret obligatio confitendi data occasione, ut tollatur periculum lapsus celebrandi absque confessione. Illa autem particula *quamprimum*, idem est ac prima data opportunitate, seu, ut explicuit regula Missalis, cum primum poterit. Vnde infero, posse contingere, quod aliquando obliget illud præceptum sub mortali ad confitendum eadem die, quando scilicet hodie habet confessorium, & non est certum, an cras illum sit habiturus, cum tamen instet eadem necessitas celebrandi cras; tunc enim etiam si tertia die habiturus sit certo confessorium, debet hodie confiteri; quia dilatio illa, licet sit parua quoad tempus, est magna in qualitate, cum sit causa celebrandi iterum absque confessione; quod est directe contra finem huius præcepti.

Quando vero dilatio non afferret hoc periculum celebrandi absque confessione, sed sifteret intra terminos mere dilationis confessionis post Missam, rursus distinguendum videtur; nam si dilatio hodierna affert periculum, non quidem communicandi postea absque confessione, sed tamen non confitendi per plures dies, quia nunc habeo confessorium, & postea non habeo illum; tunc dilatio hodierna videtur aduersari grauius præcepto Concilij, quo præcipitur confessio, cum primum poterit fieri, hoc est, prima occasione, & opportunitate habita; cui præcepto grauius obstat, qui vult dilationem illam notabilem post primam occasionem, & opportunitatem confitendi. Cessante autem illo periculo, videtur probabilis sententia illa, quod non sit dilatio grauis, quando intra triduum confitetur Sacerdos. Eodem enim modo præcipitur in cap. *Eos, qui*, de sententia excommunicationis, in 6. quod illi, qui in articulo mortis absoluantur ab excommunicatione referuata, postea si conualuerint, debeant, cum primum commode possint, recurrere ad superiorem, alioquin reincident in censuram; & tamen non iudicabuntur reincidente, qui intra triduum datæ commoditatis recurrerint. Sicut etiam præceptum deferendi libros hæreticorum ad Inquisitores non violat grauius, qui per biduum illos retinent; ut cum aliis docet Thom. Sanchez lib. 2. in *Dialo.* Sancti cap. 10. num. 55. Non ergo videtur magis stricte explicanda illa dictio, *quamprimum*, in casu nostro; neque enim videtur grauius opponi fini, aut præcepto Concilij illa brevis dilatio.

Restabat nunc agere de obligatione negandi Eucharistiam indigno, seu peccatori publico vel occulto: de hoc tamen diximus satis supra disp. 8. de Sacramento in communi, sess. 10. & sequentibus.

DISPUTATIO XV.

De dispositione corporali requisita ad percipiendam Eucharistiam.

SECTIO I. Quæ mundities exigatur in corpore, præsertim à pollutione, & copula.

SECTIO II. De ieiunio requisito ad communionem.

SECTIO III. Quomodo propter mortis periculum, vel necessitatem sumentis liceat communicare, non præmissis ieiunio.

SECTIO IV. Alij casus in quibus licet absque ieiunio Eucharistiam accipere.

Quæ ad corpus pertinent, reduci solent ad munditiam externam, & internam ipsius corporis.